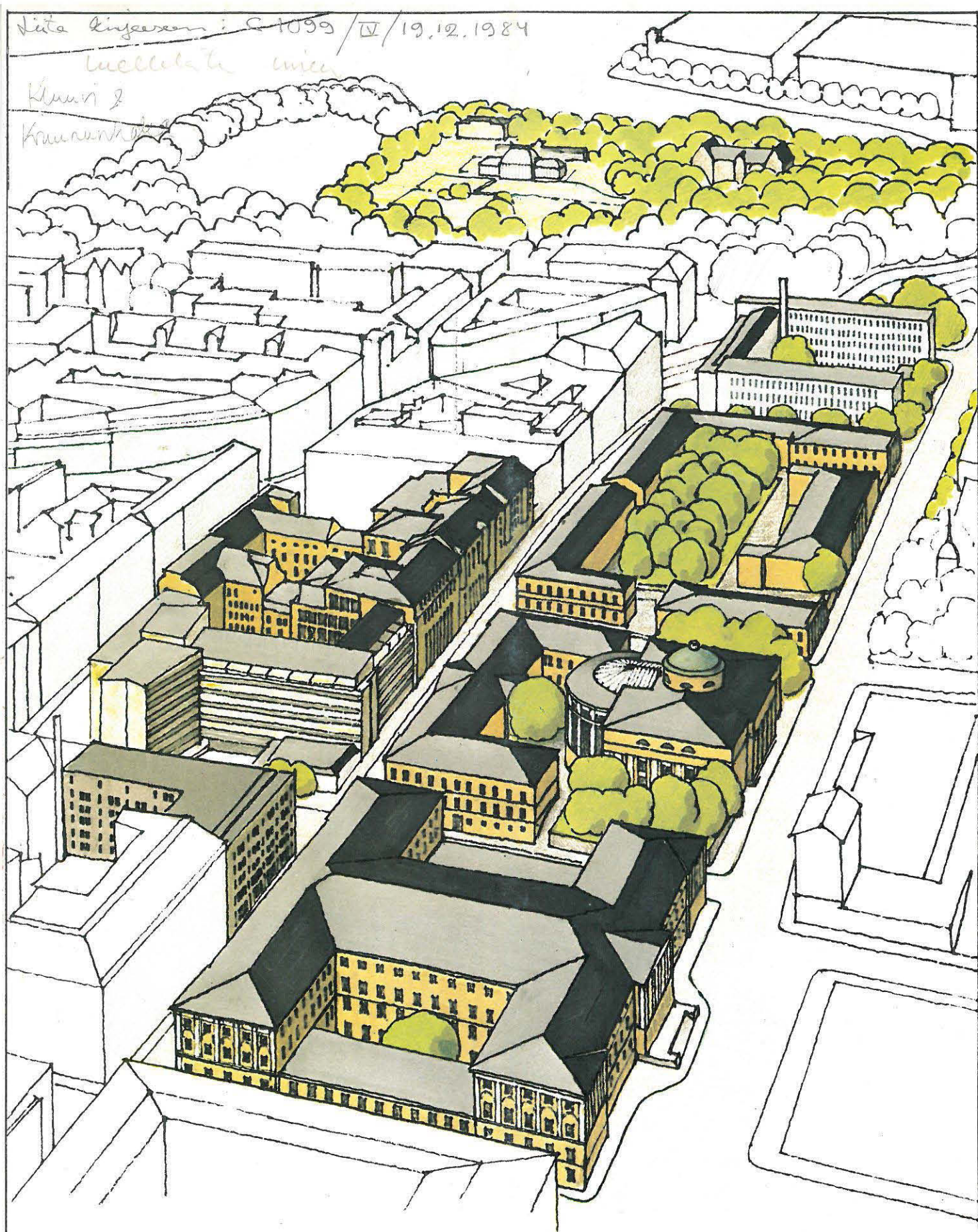

Liite Kirjasto: C 1099 / IV / 19.12.1984

Luotteluun liitetty

Kluunin 2

Krausem...

HELSINGIN YLIOPISTO KESKUSTAN YLIOPISTOALUE

TILASUUNNITELMA

HELSINGIN YLIOPISTON RAKENNUSSUUNNITTELUTOIMISTO

10.11.1983

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

1.	J O H D A N T O	1
2.	S U U N N I T T E L U N L Ä H T Ö K O H T A J A T A V O I T T E E T	2
2.1.	Y L I O P I S T O N P I T K Ä N A I K A V Ä L I N S I J O I T U S S U U N N I T E L M A	2
2.2.	K E S K U S T A N Y L I O P I S T O A L U E E N T I L A T N Y K Y I S I N	5
2.3.	S U U N N I T E L M A N T A V O I T T E E T	6
3.	K E S K U S T A N Y L I O P I S T O A L U E	8
3.1.	E U R O O P P A L A I N E N Y L I O P I S T O P E R I N N E - Y L I O P I S T O K A U P U N G I N K E S K U S T A S S A	8
3.2.	K E S K U S T A N Y L I O P I S T O A L U E K A U P U N K I R A K E N T E E S S A	11
3.3.	K E S K U S T A N Y L I O P I S T O A L U E E N T I L A S U U N N I T E L M A	15
3.3.1.	S u u n n i t e l m a n l ä h t ö k o h d a t	15
3.3.2.	K ä y t t ä j ä t j a t i l a n t a r v e	15
3.3.3.	T o i m i n t o j e n s i j a i n t i	17
3.3.4.	T o i m e n p i d e - e h d o t u k s e t	21
3.3.5.	Y l i o p i s t o m i l j ö ö n k e h i t t ä m i n e n	24
3.3.6.	R a k e n n u s s u o j e l u	26

1. JOHDANTO

Keskustan yliopistoalueen tilasuunnitelma on Helsingin yliopiston perinteisen alueen kehittämissuunnitelma. Siinä esitetään Kluuvi-Kruununhaassa olevien yliopistokiinteistöjen käytössä pitkällä aikavälillä tapahtuvat muutokset tavoitteena olemassa olevan yliopisto- ja kaupunkimiljöön kohentaminen. Suunnitelma on jatko Helsingin yliopiston rakentamisen neuvottelukunnassa vuonna 1977 tehdylle selvitykselle "Suunnitelma Helsingin yliopiston tilantarpeesta ja tilojen käytöstä Kruununhaan-Kluuvin alueella pitkällä aikavälillä" ja samalla sen tarkistus, täydennys ja ajan tasalle saattaminen.

Luonteeltaan suunnitelma on puitesuunnitelma, se antaa suuntaviivat yliopiston pitkän aikavälin tilasuunnittelulle ja eri toimintojen sijoittamiselle keskustan yliopistoalueella. Samalla se sisältää tilaratkaisuvaihtoehtoja ja kirjaa mahdollisuuksia. Suunnitelmassa esitetyistä ratkaisuista ei ole mahdollista tehdä lopullisia päätöksiä yliopiston eikä valtion piirissä, koska eri vaihtoehtojen toteutumismahdollisuudet ja toteutumisaikajankohdat ovat osin avoinna ja jäänevät avoimiksi myös keskipitkällä aikavälillä.

Suunnitelman mukaiset muutokset keskustan yliopistoalueella tulevat toteutumaan vähitellen vuosikymmenten kuluessa ja ne liittyvät kiinteästi Kumpulan yliopistoalueen uudisrakentamiseen. Keskustan yliopistoalueen tilasuunnitelma on täten tietty kokonaismalli, jonka puitteissa pieninä osakokonaisuuksina etenevä kortteli- ja rakennuskohtainen suunnittelu ja toteutus voi tapahtua suunnitelmaa samalla täsmentäen.

Keskustan yliopistoalueen tilasuunnitelma on laadittu Helsingin yliopiston rakennussuunnittelutoimistossa useassa vaiheessa vuosina 1982-83. Sen ovat laatineet rakennussuunnittelupäällikkö Eea Pekkala-Koskela ja arkkitehti Veijo Muroke. Työhön ovat lisäksi osallistuneet arkkitehti-ylioppilas Juha Lemström, arkkitehti Anja-Kirsti Kuokkanen ja toimistos sihteeri Ritva Prieur.

2. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHTA JA TAVOITTEET

2.1. YLIOPISTON PITKÄN AIKAVÄLIN SIJOITUSSUUNNITELMA

Helsingin yliopisto sijaitsee nykyisin hajallaan ympäri kaupunkia lähes 70 toimipisteessä, joiden koko vaihtelee 50 m²:stä 22 000 ka-m². Syrjäsimmät toimipisteet sijaitsevat 10 km etäisyydellä Helsingin keskustassa olevista yliopiston keskeisistä opetus- ja palvelutiloista. Yliopisto on joutunut vuokraamaan tiloja n. 40 000 ka-m² 30 eri osoitteesta. Vuokraajat ovat yleensä lyhyitä. Ongelmana on tilojen hajanainen sijainti ja toimintojen pirstoutuneisuus sekä siitä johtuvat hankalat liikenne- ja huoltoyhteydet. Lisäksi osa tiloista on epätarkoituksenmukaisia, epätaudellisia ja osin riittämättömiä sekä osa tiloista on heikkokuntoisia ja varustukseltaan puutteellisia.

Yliopiston pitkän aikavälin suunnitelmana on koota kaupungissa hajallaan olevat toiminnot lähinnä neljälle alueelle. Suunnitelma pohjautuu Helsingin yliopiston suunnittelun neuvottelukunnan vuonna 1972 tekemään esitykseen, jossa neuvottelukunta ehdottaessaan tilaongelmista pitkään kärsineen matemaattis-luonnontieteellisen osaston sijoituspaikaksi Kumpulaa esitti keskustan aluetta humanistis-yhteiskuntatieteiden, Viikin aluetta maataloustieteiden ja Meilahden - Pikku-Huopalahden aluetta lääketieteen sijoituspaikaksi metsäopetuksen ja lääketieteen teoreettisen opetuksen jäädessä keskustaan. Tätä toimintojen sijoitusperiaatetta on noudatettu edellä

mainitussa Kruununhaan-Kluuvin alueen käyttösuunnitelmassa ja nyt tässä suunnitelmassa.

Keskustan yliopistoalueelle kootaan oikeustieteellinen tiedekunta, teologinen tiedekunta ja valtiotieteellinen tiedekunta, historiallis-kielitieteellinen osasto sekä metsätieteiden, farmasian ja lääketieteen teoreettinen opetus, yliopiston keskushallinto sekä keskeiset yliopistopalvelut kuten pääkirjasto monine kokoelmineen, kielikeskus, monistuspalvelu ja kuvalaitos. Kumpulan uudelle yliopistoalueelle siirretään vähitellen keskustasta ja eri puolilta kaupunkia matemaattis-luonnontieteellinen osasto farmasiaa lukuunottamatta ja sen yliopistokäyttöön jäävät tilat luovutetaan keskustaan jääville toiminnoille. Viikin yliopistoalueella ovat jo nyt kaikki maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan tilat metsätieteiden opetusta lukuunottamatta.

Selvästi rajautuvien yliopistoalueiden ulkopuolelle jäävät lääketieteellisen tiedekunnan tilat, jotka sijoittuvat Meilahden - Pikku-Huopalahden alueelle ja osin hajalleen eri opetussairaaloiden yhteyteen ja kasvatustieteen osaston tilat, jotka sijoittuvat olemassa olevien harjoittelukoulujen yhteyteen lähinnä Ratakatu-Bulevardi -alueelle. Eri puolilla olevista erikokoisista ja erilaisissa kiinteistöissä olevista vuokratiloista luovutaan. (Ks. kuva: Helsingin yliopiston sijainti. Pitkän aikavälin suunnitelma).

Helsingin ulkopuolella sijaitsevat yliopistoon kuuluvat Kouvolan kääntäjäkoulutuslaitos, Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus, Urajärven varastokirjasto sekä eri puolilla maata olevat opetus- ja koetilat ja erilaiset tutkimus- ja kenttäasemat.

2.2. KESKUSTAN YLIOPISTOALUEEN TILAT NYKYISIN

Keskustan yliopistoalueella toimii tällä hetkellä oikeustieteellinen tiedekunta, pääosa valtiotieteellistä tiedekuntaa, historiallis-kielitieteellinen osasto, pääosa kasvatustieteiden osastosta ja matemaattis-luonnontieteellisestä osastosta, metsätieteiden ja lääketieteen teoreettinen opetus sekä yliopiston keskushallinto, keskeiset palveluyksiköt ja joukko erillislaitoksia. (Ks. kuva 1: Nykytilanne. Kiinteistöjen käyttötarkoitus ja palvelut).

Keskustan yliopistoalueella on erilaista yliopistotilaa yhteensä 108 880 h-m². Valtaosa tiloista on yliopiston yhteistiloja, erilaisia kokoontumis- ja juhlatiloja, erillislaitoksia, palveluyksiköitä, kokoelmatiloja, yliopiston kirjaston varastoja tai keskushallinnon tiloja.

Varsinaista yliopiston laitostilaa keskustan yliopistoalueella on yhteensä 49 714 h-m², joista I pääalalla 5 823 h-m², matemaattis-luonnontieteellisen osaston käytössä 26 813 h-m² sekä metsätieteiden ja lääketieteen teoreettisen opetuksen käytössä 11 817 h-m².

Vuokratiloja keskustan yliopistoalueella on yhteensä 11 584 h-m², joista laitostiloja 5 845 h-m². Uudisrakentamismahdollisuuksia keskustan yliopistoalueella on osoitettavissa n. 4 600 h-m² Unioninkatu 35 ja 37 välittömästä läheisyydestä. Uudisrakentaminen koostuu Liisankadun varteen suunnitellusta luentosalirakennuksesta 300 h-m², nykyisen biokemian laajennuksesta 300 h-m² sekä Snellmaninkatu 12 paikalle suunnitellusta kahdesta uudisrakennuksesta 1 000 h-m² ja 3 000 h-m², jotka tulisivat lähinnä valtiotieteen tai teologian käyttöön. Unioninkatu 37:n (HYKS:n iho- ja sukupuolitautien klinikka) ja Unioninkatu 38:n (HYKS:n IV sisätautien klinikka) vapautuminen sopimusten mukaan yliopistokäyttöön sekä Vuorikatu 3:n ja Vuorikatu 5:n (Uudenmaan piirirakennustoimisto) kiinteistöjen siirtymisen yliopistolle merkitsee lisätilaa 11 100 h-m².

Useimmat opiskelijapalvelut ovat keskittyneet keskustan yliopistoalueella pääarakennuksen, hallintorakennuksen ja Porthanian yhteyteen. Niissä toimivat suurimmat yhteiset luento- ja seminaarisalit, opiskelijaruokat ja -kahvilat sekä kirjastot. Keskustan liikuntatilat, yliopiston kassa, opintoasiaintoimisto ja paperikauppa sijaitsevat niin ikään samoissa rakennuksissa. Metsätalon ja Siltavuorenpenkereen tarjoamat palvelut ovat selvästi vaatimattomampia ja Kaisaniemessä, Vuorikatu 20:ssä ja Unioninkatu

35:ssä toimii pieni ruokala tai kahvila. Yhteisiä opetustiloja on Mariankatu 11:ssä. Opiskelijapalvelujen keskittyminen lähes yksinomaan Porthanian ympäristöön, yliopistoalueen toiseen päähän, vaikeuttaa niiden saataavuutta ja aiheuttaa ruuhkaa niiden käytössä.

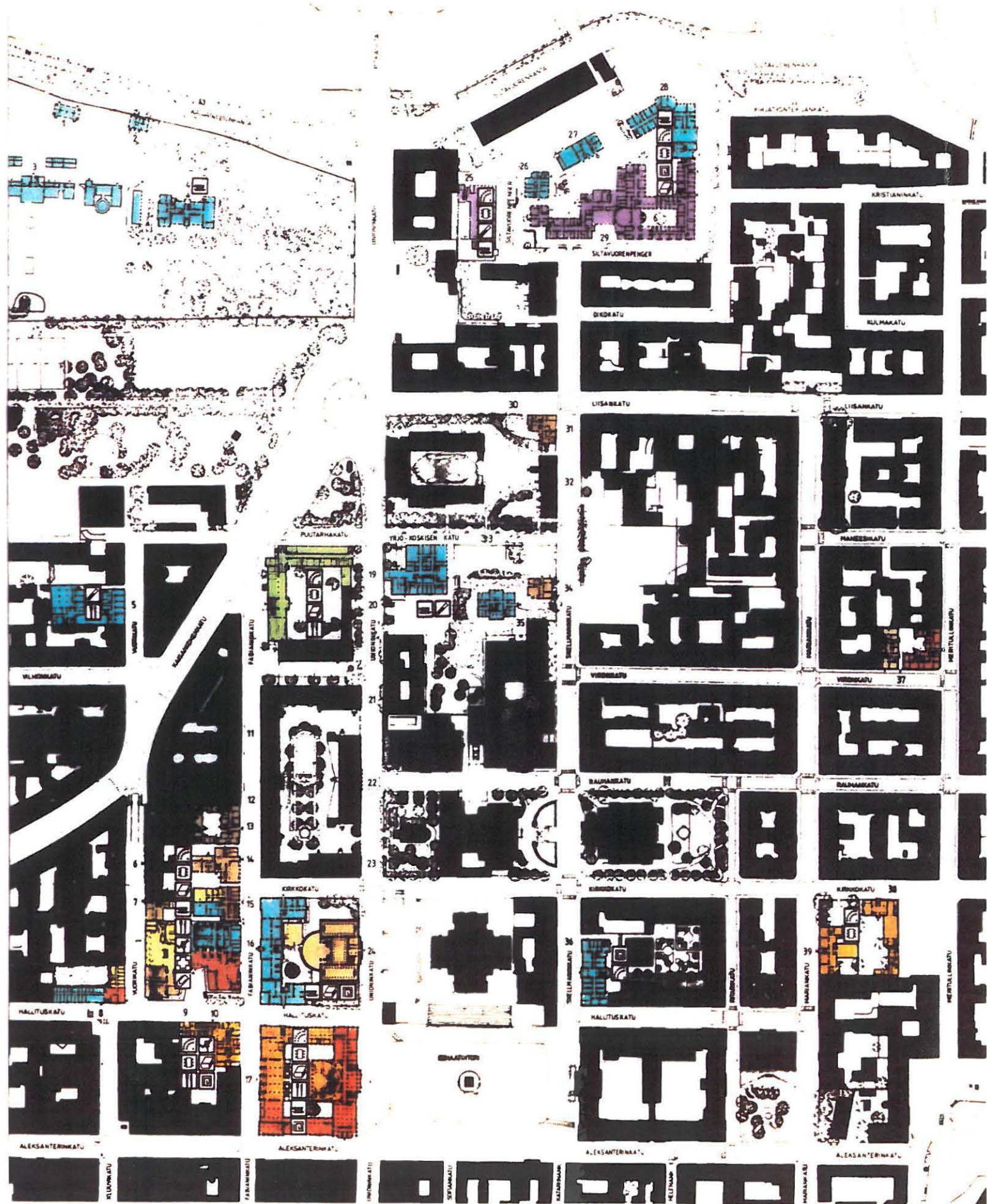
2.3. SUUNNITELMAN TAVOITTEET

Keskustan yliopistoalueen suunnittelun tavoitteena on

- Toteuttaa yliopiston pitkän aikavälin sijoittamissuunnitelma keskustan yliopistoalueen osalla ja koota yliopiston ydinosa eli humanistis-yhteiskuntatieteet, hallinto ja keskeiset palvelut perinteiseen yliopistokaupunginosaan Kluuvi-Kruunuhakaan.
- Kohentaa olemassa olevaa yliopisto- ja kaupunkimiljöötä empireyliopiston hengessä ja edistää alueen ympäristö- ja kulttuuriarvojen säilymistä sekä elävöittää konttorisoitunutta empirekeskustaa.
- Luoda keskustan yliopistoalueesta toimiva kokonaisuus, jossa eri laitosten väliset etäisyydet ovat pienet, opetuksen ja tutkimuksen väliset yhteydet hyvät ja laitokset toimivat sopivan kokoisina yksikköinä.
- Saada riittävät ja tarkoituksenmukaiset tilat keskustan yliopistoalueella sijaitseville yksiköille.
- Hajauttaa yliopistopalvelut nykyistä tasaisemmin koko keskustan yliopistoalueelle, saada palvelupisteille identiteettiä, viihtyisyyttä.
- Saada yliopistoalue rauhoitetuksi häiritsevältä läpiajoliikenteeltä ja kehittää yliopistokortteleiden pihoja ja puistoja vehreiksi keitaiksi ja oleskelupaikoiksi, luoda miellyttävät jalankulkuyhteydet yliopistoalueelle ja liittää ne luontevasti ympäröivään kaupunkirakenteeseen.
- Luopua vuokratiloista ja estää yleensä tilojen pirstoutuminen yhä pienempiin yksiköihin ja kalliisiin väliaikaisratkaisuihin.
- Saada rakennusten huolto-, korjaus- ja käyttökustannukset taloudellisesti edullisiksi, samoin huoltoliikenne ja muu yhteydenpito sujumaan kitkattomasti ja taloudellisesti.

KESKUSTAN YLIOPISTOALUE

HELSINGIN YLIOPISTON KIIINTEISTÖT KLUUVISSA JA KRUUNUNHAASSA
 NYKYTILANNE KIIINTEISTÖJEN KÄYTTÖTARKOITUS JA PALVELUT

OIKEUSTIETEELLINEN, TEOLOGINEN, VALTIOTIETEELLINEN TIEDEKUNTA,
 HISTORIALLIS-KIELITIETEELLINEN OSASTO,
 METSÄTIETEIDEN OPETUS JA LÄÄKETIETEEN TEOREETTINEN OPETUS

1 UNIONINKATU 44
KASVITTIET. PUUTARHA	OPINTORAKENNUS / KASVITIEDE	21 UNIONINKATU 38B
HYKS IV SISÄTAUTIEN KLINIKKA
2 UNIONINKATU 44
KASVITTIET. PUUTARHA	JEAN WIKIN RAKENNUS / KASVI-
TIEDE	22 UNIONINKATU 38A
HYKS IV SISÄTAUTIEN KLINIKKA
3 UNIONINKATU 44
KASVITTIET. PUUTARHA	ISO KASVIHUONE	23 KIRKKOKATU 19
HYKS IV SISÄTAUTIEN KLINIKKA
4 UNIONINKATU 44
KASVITTIET. PUUTARHA	KASVITIEDE	24 UNIONINKATU 36
HELSINGIN YLIOPISTON KIRJASTO
5 VUORIKATU 20	KEMIA	25 SILTAVUORENPENGER 10
LAAKET KEMIA JA FYSIIKKA
FARMAKOLOGIA
6 VUORIKATU 5	UUDENMAAN PIIRIRAKENNUSTO	26 SILTAVUORENPENGER 20
FYSIIKAN LABORATORIO
7 VUORIKATU 3	HALLINTO, VIER. KIELET, OIKEUSTIETE,
VALTIOTIEDE, MONISTUSPALVELU	27 SILTAVUORENPENGER 20
FYSIIKAN LABORATORIO, LAM-
PÖKESKUS
8 HALLITUSKATU 15	OIKEUSTIETE, HISTORIA, MATEMA-
TIikka	28 SILTAVUORENPENGER 20
FYSIIKKA TEOREETTINEN FYS.
LASKENTATSTO
9 HALLITUSKATU 11-13
PORTHANIA	OIKEUSTIETE, HYK, VIER. KIELET,
KIRJALLISUUS, MAANTIETE, PIIRILAIT	29 SILTAVUORENPENGER 20
FYSIOLOGIA, ANATOMIA, LAAKE-
TIET BIOLOGIA
10 HALLITUSKATU 8
HALLINTORAKENNUS	KESKUSHALLINTO, HYK	30 LIISANKATU 20
LIISARAKENNUSVARAUS
11 FABIANINKATU 39	HYKS IV SISÄTAUTIEN KLINIKKA	31 SNELLMANINKATU 14 B
KUALATOS
12 FABIANINKATU 37	HYKS IV SISÄTAUTIEN KLINIKKA	32 SNELLMANINKATU 14A
HYKS IHO- JA SUKUPUOLITAI-
TAUTIEN KLINIKKA
13 FABIANINKATU 28	KASVATUSTIEDE	33 YRJO-KOSKISENKATU 4
JUUDISRAK VARAUS
14 FABIANINKATU 26	KIELIKESKUS	34 SNELLMANINKATU 12
RADIOKEMIA, KUALATOS
15 FABIANINKATU 24	OIKEUSTIETE, FARMASIA, GEOFYSIK-
KA, KASVITIEDE, HYK, VIER. KIELET	35 SNELLMANINKATU 10
KEMIA
16 FABIANINKATU 35	FARMASIA	36 SNELLMANINKATU 3-5
GEOLOGIA, RADIOHILIAJOI-
TUSLABORATORIO
17 FABIANINKATU 33
PÄÄRÄKENNUS	SUOM. JA SUKUKIELET, HALLINTO, PSYKO-
LOGIA, TEOLOGIA, TAIDEHIST., ML-OSASTO	37 VIRONKATU 1
FONETIIKKA, MUSIKKITIE-
DE, VIERASHUONEET
18 UNIONINKATU 37	HYKS IHO- JA SUKUPUOLITAI-
TIEN KLINIKKA	38 KIRKKOKATU 6
LUENTOSALIRAKENNUS
19 UNIONINKATU 35	BIOKEMIA, RADIOKEMIA	39 MARIANKATU 11
RADIOKEMIA LUENTOSA-
LIRAKENNUS
20 UNIONINKATU 40
METSÄTALO	FILOSOFIA, METSÄTIETEET	

LUENTOSALI	LABORATORIOITLA	RUOKALA	PAPERIKAUPPA
SEMINAARHUONE	MUSEO, NÄYTTELY	TERVEYDENHOITOASEMA	LIIKUNTATILA
KIRJASTO	KAHVILA	MERKIT ESITÄVÄT KOKO KORTTELIN PALVELUT	
OIKEUSTIETEELLINEN TIEDEKUNTA	HISTORIALLIS-KIELITIETEEL-
LINEN OSASTO	KASVATUSTETEIDEN
OSASTO	KESKUSHALLINTO
LÄÄKETIETEELLINEN TIEDEKUNTA	MATEMAATTIS-LUONNON-
TIETEELLINEN OSASTO	MAATALOUS-METSÄTIE-
TEELLINEN TIEDEKUNTA	ERILLISLAITOKSET

3. K E S K U S T A N Y L I O P I S T O A L U E

3.1. EUROOPPALAINEN YLIOPISTOPERINNE - YLIOPISTO KAUPUNGIN KESKUSTASSA

Yliopisto kuuluu kaupunkiin ja on osa kaupunkitoimintoja, sillä yliopisto syntyi kaupungissa. Tämä perinne syntyi Euroopassa jo 1100-luvun puolivälissä. Kaupungissa "universitas magistrorum et scholarium" eli opettajien ja oppilaiden ammattikunta sijoittui kaupungin keskustaan kirkon tai luostarin läheisyyteen. Näiden kirkkojen, yliopiston kehittyvien keskusten, lähikadut muodostuivat yliopistollisiksi ammattikuntakaduiksi ja yliopiston tarvitsemat tilat pyrittiin hankkimaan niiden varsilta. Toiminnan laajetessa yliopistollinen ammattikunta levittäytyi useisiin vierekkäisiin kortteleihin. Kaupunkiin, sen keskeisiin osiin muodostui vähitellen "yliopistokaupunginosa". Sen keskeisinä rakennuksina, kuin alueen selkärankana, olivat yliopiston keskukset, kirkot, luostarikirkot ja yliopistolle myöhemmin rakennetut päärakennukset. Yliopistoa ja kaupunkia yhdistävä elementti oli katu. Yliopiston sisäiset etäisyydet olivat kävelyetäisyyksiä.

Aluksi eurooppalainen yliopisto toimi väliaikaistiloissa, opetusta annettiin jopa kaduilla ja aukioilla. Kun yliopistot alkoivat rikastua, ne saivat myös vakinaisia tiloja; muussa käytössä olleita tiloja saneerattiin yliopistotiloiksi ja rakennettiin uudisrakennuksia. Yliopiston kehittymiselle oli luonteenomaista jatkuva purkaminen ja rakentaminen sen sijoittuessa olemassa olevaan, kasvavaan ja tiivistyvään kaupunkiin. Yliopiston fyysisen hahmon muodosti monenlaisten eri ikäisten, eri tarkoituksiin rakennettujen rakennusten, porvaristalojen, luostarikirkkojen sekä päärakennusten ja muiden rakennusten ryhmä. Rakennusten mittakaava nousi kaupunkin mittakaavaa. Samalla kaupunki ja yliopisto muodostivat toimivan kokonaisuuden. Yliopisto oli kaupungin sydän ja kaupunki yliopiston elämänlähde.

1900-luvun puoleen väliin asti yliopisto sijaitsi - kasvavista tilaongelmista huolimatta - kaupungin keskustassa ja oli toimintoinen ja tiloinen luonnollinen osa sitä. Toisen maailmansodan jälkeisinä vuosikymmeninä oli tämä perinne katkeamassa kun uusia yliopistoja tai jo toimivien yliopistojen osia, luonnontieteellisiä, lääketieteellisiä ja teknillisiä tiedekuntia sijoitettiin kaupungin ulkopuolelle omaksi kokonaisuudeksi.

Viime vuosina on jälleen alettu arvostaa yliopiston ja kaupungin vuoro-vaikutusta ja nähdä yliopisto kaupungin keskustaan kuuluvana toimintona. Yliopistojen sijainti- ja tilaratkaisuja on alettu arvioida uudelleen. Miljöökysymykset ja rakennusperinne ovat nousseet esille myös yliopistorakentamisessa. Useissa Euroopan maissa ollaankin jälleen kehittämässä, saneeraamassa ja kunnostamassa keskustaan jääneitä yliopiston osia.

Myös Suomen Keisarillisen Aleksanterin Yliopiston, nykyisen Helsingin yliopiston, rakentamisessa noudatettiin eurooppalaista yliopistoperinnettä, yliopisto sijoitettiin kaupungin keskustaan. Samalla yliopistosta tehtiin 1800-luvun alun "ajan hengen" mukaisesti kaupungin kulttuurikeskus ja oleellinen osa rakentuvan keisarillisen kaupungin monumentaalikeskustaa. Yliopiston päärakennus, empirepalatsi, sijoitettiin rakenteilla olevan monumentaaliaukion varrelle, kirkon viereen vastapäätä Senaatintaloa, keskeiseksi osaksi kaupunkia. Lisäksi se ja kaikki muut samoihin aikoihin 1830-40-luvuilla rakennetut empiretyyliset yliopistotilat, kirjasto, klinikka, tähtitieteellinen observatorio ja kasvitieteellinen puutarha, rakennettiin saman, kaupungin paraatikadun, Unioninkadun, varrelle.

Rakentamisessa olivat myös kaupunkikuvalliset vaatimukset tärkeitä. Yliopistorakennusten julkisivut suunniteltiin kaupungin sisääntuloväylän ja paraatikadun julkisivuiksi, niiden tuli kelvata keisarille. Samoin observatorion tilojen symmetrisen sijoituksen ja kokonaisilmeen perusteina oli rakennuksen hallitseva sijainti Tähtitorninmäen laella Unioninkadun päässä kaupungin kaunistuksena. Lisäksi yliopiston tuli olla yliopiston näköinen. Päärakennuksesta piti heti ensisilmäyksellä nähdä, että se on yliopisto, kreikkalainen tieteen temppeli. Rakennusten sisätiloista muodostui kaupungin keskeisiä kulttuuri- ja juhlatiloja.

Empireajan ihanteiden mukaan yliopiston pihat - perinteinen osa yliopistoa, oleskelupaikka ja yliopiston sydän - puistoineen olivat oleellinen osa kaupunkia. Ne liittivät rakennukset toisiinsa ja antoivat vehreyttä kaupungille. Esimerkiksi Helsingin yliopiston päärakennuksen kortteliin oli kunnostettu muureilla aidattu puistopiha.

Monumentaalikeskustan ympäristöstä yliopisto 1800-luvulla laajeni ja rakentui luonnolliseksi osaksi kasvavaa ja kehittyvää kaupunkia. Sijainti- ja tilaongelmia Helsingin yliopistolla alkoi olla 1920-luvulta lähtien. Alkuperäisistä tiloistaan yliopisto vähitellen levittäytyi eri puolille kaupunkia, 1950-luvulta lähtien esikaupunkialueille mm. Viikkiin asti.

Yliopiston kirjaston sisäpiha, osa sisäistä jalankulkureittiä sitten kun pihan nykyisin tukkiva varastorakennus on poistettu.

Nykyinen II sisätautien klinikan vehmas sisäpiha on jalankulkureittien solmu-kohta. Siitä on tarkoitus muodostaa elävä ja näkyvä ulkoilmatapantumien keskus.

3.2. KESKUSTAN YLIOPISTOALUE KAUPUNKIRAKENTEESSA

Paluuta perinteeseen ja empirehenkeen, yliopiston kehittämistä kaupungin keskustassa, merkitsee suunnitelma Kluuvi-Kruununhakaan, alkuperäiseen yliopistokaupunginosaan, koottavasta yliopiston osasta. Samalla se merkitsee mahdollisuutta elävöittää ja monipuolistaa konttorisoitunutta ja autioitunutta empirekeskustaa.

Suunnitelman mukaan yliopistoalueen muodostaa kortteliketju, joka ulottuu Senaatintorilta Siltavuorenpenkereen yliopistokortteliin. Matka alueen päästä päähän on n. 700 m ja alueen leveys pari korttelia. Yleinen laitojen välinen etäisyys on 300-400 m eli kävelyetäisyys, ihanteellinen yliopistoalueen sisäinen etäisyys.

Yliopistokorttelit sijoittuvat varsinaisen Helsingin cityalueen eli liikekeskustan, Senaatintorin ympäristössä olevien valtion ja kaupungin hallintokortteleiden sekä Kruununhaan asuntoalueen saumakohtaan osaksi normaalia kaupungin kortteliverkkoa. Yliopisto integroituu muihin kaupunkitoimintoihin, kaupunkirakennetta monipuolistaen.

Kluuvi-Kruununhakaan sijoittuvassa yliopistossa näkyy sekä yliopistorakentamisen että kaupunkirakentamisen perinne - eurooppalaiselle yliopistolle luonteenomainen ominaisuus. Yliopistokokonaisuus muodostuu "normaaleista" osa osalta rakennetuista kaupunkikortteleista ja eri ikäisistä, eri tarkoituksiin rakennetuista ja eri arkkitehtien suunnittelemissa rakennuksissa. Rakennuksilla on oma identiteetti, niiden mittakaava on inhimillinen, ympärille rakentuneen kaupunkiympäristön mukainen. Muodostuva kokonaisuus on vaihteleva ja omaleimainen, kaupunkikuvaa elävöittävä ja monipuolistava - vastakohta kaupungin ulkopuolelle sijoitetun, kerralla rakennetun campusyliopiston yksitoikkoisuudelle.

Yliopistoalueen keskeisiä rakennuksia ovat Engelin luomat empiretilat, yliopiston päärakennus ja kirjasto laajennuksineen, 1950-luvun lopulla valmistunut Porthania ja 1970-lukua edustava yliopiston hallintorakennus. Porthanian takaisista rakennuksista osa on jo yliopiston käytössä, mm. klassisistinen entinen hammasklinikka ja jugendtyylinen entinen liikemieskauppaopisto. Yliopiston käytössä tulevat edelleen olemaan myös kirjastokorttelissa sijaitseva farmasian laitosrakennus, geologian laitoksen uusrenessanssipalatsi, funktionalistista tyyliä edustava Metsätalo ja kaikki Siltavuorenpenkereen rakennukset.

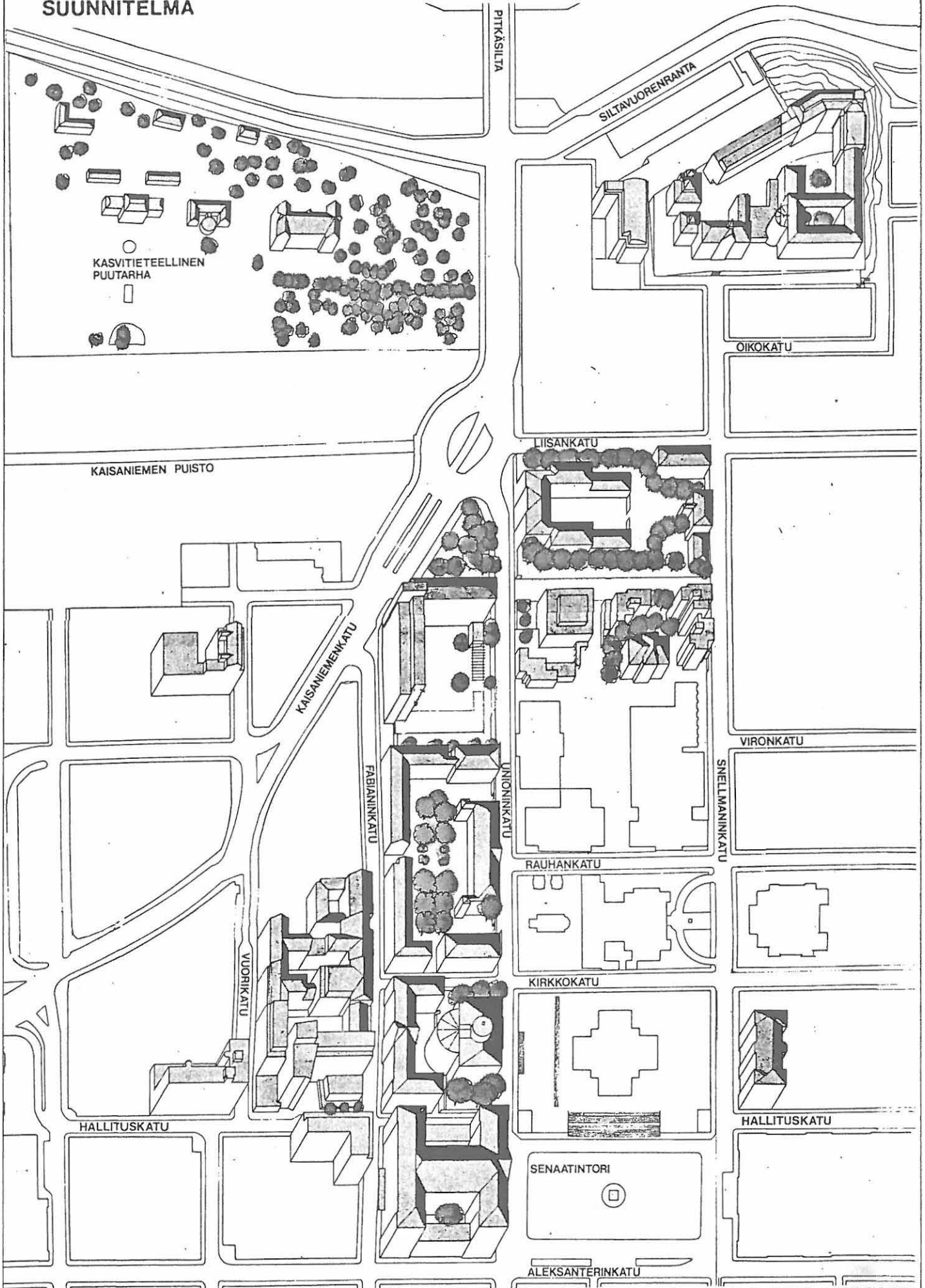
Monissa rakennuksissa toiminta vaihtuu - kuten on vaihtunut jo usein aikaisemmin, mutta tilat pyritään "säilyttämään". Yliopiston ydinosan toiminta ja tilantarpeet ovat joustavia, vanhoihin olemassa oleviin rakennuksiin ja niiden tiloihin sopivia, myös sopivia suojeltaviin kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin rakennuksiin, joita keskustan yliopistoalueella on huomattava määrä.

Eräänlaisena paluuna perinteeseen on suunnitelmassa ideoitu yliopistokortteleissa olevien pihojen kunnostamista oleskelutiloiksi ja avaamista yleisempään käyttöön kaupunkipuistoiksi, rauhallisiksi keitaksi Kluuvi-Kruununhaan tiheästi rakennetussa kaupunginosassa. Samoin on tutkittu jalankulku-yhteyksien luomista yliopistokorttelista ja pihapuistosta toiseen, päärakennuksen kahvilapihalta, kirjastopihan kautta klinikoiden puistopihoille ja sieltä Kaisaniemenpuistoon tai Siltavuorenpenkereelle.

Hyvä alku Helsingin keskustaan sijoittuvalle yliopistokokonaisuudelle on jo olemassa. Yliopistolla on nyt käytössään huomattava määrä rakennuksia empirekeskustassa, alueella toimii yliopiston keskeisin osa ja olemassa oleva yliopistomiljöö on jo arvokas osa kaupungin keskustaa. Kun koko suunnitelma aikanaan on toteutettu ja nykyisten laitosten yhteyteen on siirretty eri puolilla kaupunkia sijaitsevat laitokset sekä klinikkakortteleiden ja muiden tilojen kunnostus- ja saneerausohjelmat on toteutettu, on Helsingin keskustan osaksi saatu ainutlaatuisen hieno ja kaupunkia monipuolistava yliopistomiljöö, joka parhaimmalla mahdollisella tavalla edustaa eurooppalaista yliopistoperinnettä, yliopistoa kaupungin keskustassa, osana kaupunkirakennetta ja -kuvaa.

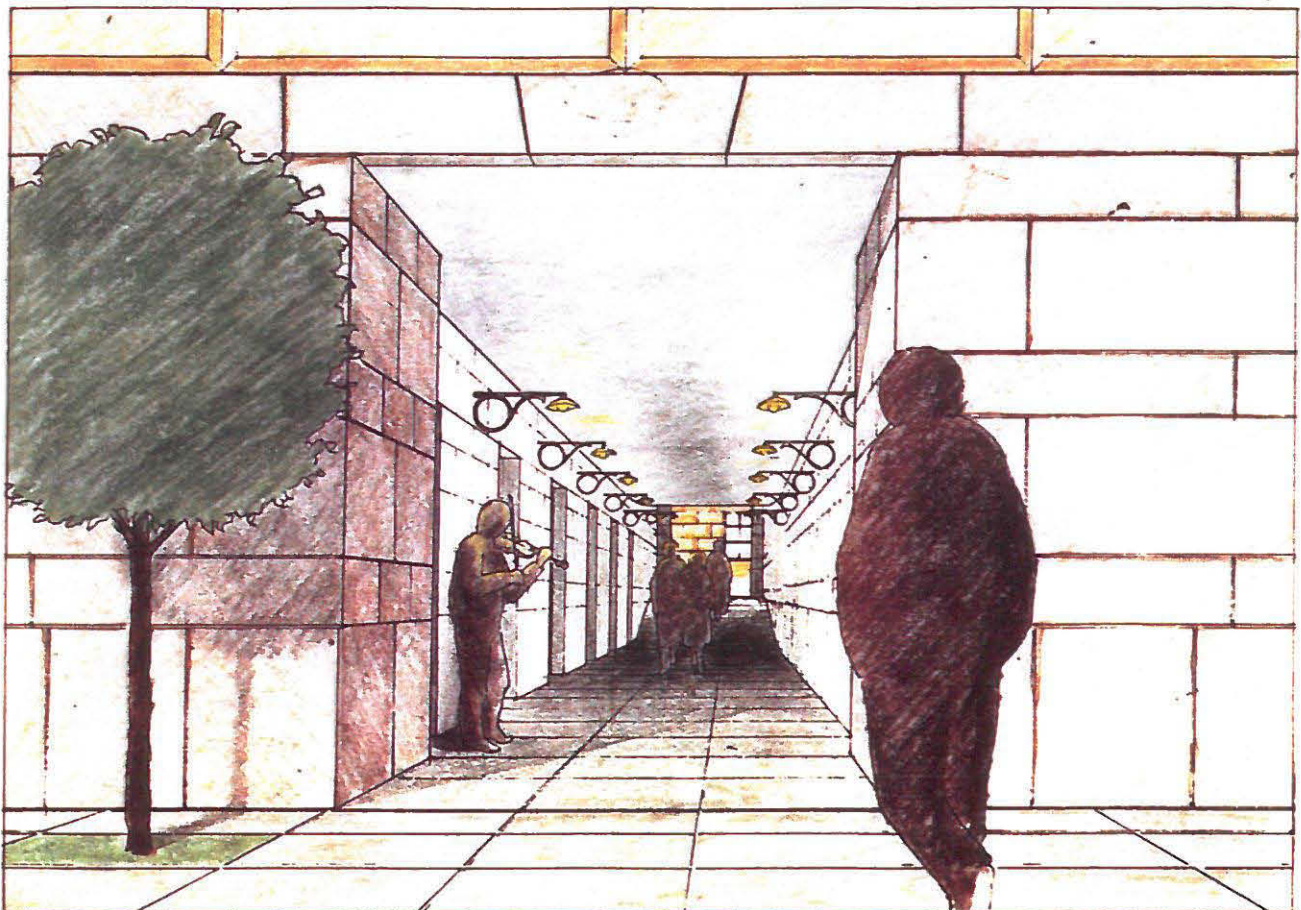
KESKUSTAN YLIOPISTOALUE

HELSINGIN YLIOPISTON KIINTEISTÖT KLUUVISSA JA KRUUNUNHAASSA
SUUNNITELMA

Yliopiston päärakennuksen vaahterapiha, sisäisen jalankulkureitin toinen päätepiste, toimii yliopistokahvilan ulkoterassina ja sopii hyvin suljettujen ulkoilmatilaisuuksien järjestämiseen.

Yliopiston päärakennuksen kahta sisäpihaa yhdistävä käytävä, jota orkesterilämpön, mahdollisen näyttelytilan, ehdotetut uudet ikkunat elävöittäisivät.

3.3. KESKUSTAN YLIOPISTOALUEEN TILASUUNNITELMA

3.3.1. Suunnitelman lähtökohdat

Keskustan yliopistoaluetta koskevan suunnitelman lähtökohtana ovat toisaalta Helsingin kantakaupungin yleiskaava tavoitteineen ja vireillä oleva ns. vanhaa kaupunginosaa koskeva kaavamuutostyö suojelutavoitteineen ja toisaalta yliopiston nykyisin käytössä olevat kiinteistöt ja arviot keskustan yliopistoalueelle sijoitettavien toimintojen tilantarpeesta. Muodostuvan yliopistokokonaisuuden ja tilojen riittävyden kannalta oleellisia ovat Unioninkadun varrella sijaitsevat klinikkakiinteistöt Unioninkatu 37 (HYKS:n iho- ja sukupuolitautien klinikka) ja Unioninkatu 38 (HYKS:n IV sisätautien klinikka), jotka molemmat vapautuvat tehtyjen päätösten mukaan yliopistokäyttöön. Tärkeitä ovat myös eräät vähäiset lisärakentamismahdollisuudet, joita on tutkittu Siltavuorenpenkereelle ja Unioninkatu 37:n läheisyyteen.

3.3.2. Käyttäjät ja tilantarve

Keskustan yliopistoalue tulee edelleenkin merkitsemään Helsingin yliopiston suurinta toimintayksikköä. Sinne jää yhä yli puolet opiskelijapaikoista, 6 737 opiskelijapaikkaa, ja yli kolmasosa kaikista yliopiston tiloista. Käytännössä keskustan yliopistoalueella tulee opiskelemaan ainakin 10 000 opiskelijaa, opettajia ja muuta henkilökuntaa tulee olemaan noin 3 000. Alueella on jo nyt mm. yli 100 suurta luentosalia, pääkirjasto, liikunta-tiloja sekä ruokala- ja kahvilatiloja. Kokonaisuudessaan yliopiston ydinosa muodostaa Kluuvi-Kruununhakaan lähes pienen kaupungin kokoisen toiminnallisen yksikön.

Keskustan yliopistoalueen kokonaistilamäärää ei tässä suunnitelmassa esitetä kasvatettavaksi nykyisestä 109 000 h-m²:stä yliopiston kirjaston tarvitsemia maanalaisia varastoluolia lukuunottamatta. Pääasiassa vuokratiloista luopumisesta johtuva yliopiston tilojen väheneminen 13 787 m²:llä esitetään korvattavaksi ns. klinikkarakennusten, Vuorikadun kiinteistöjen ja Unioninkatu 35 lähettyville kaavailtujen uudisrakennusten, yhteensä 14 700 h-m², muodossa, jolloin uudet tilat korvaavat pois luovutetut tilat. (Ks. taulukko: Keskustan yliopistoalueen tilat).

KESKUSTAN YLIOPISTOALUEEN TILAT

Kiinteistön osoite	Kiinteistön hallinta x)	Nykytilat			Suunnitelma			Selitykset
		Leitos- tilat	Tilat yhteensä	Ml-os. käytössä	Tilojen poistuma	Potent. lisäys	I pääala tilat	
Aleksanterinkatu 7	Vuokrattu	1967	3235	-	3235	-	-	Poistuu
Fabianinkatu 24	0	1004	3287	1004	-	-	1004	
Fabianinkatu 26	HY	-	1996	-	-	-	-	Kielikeskus
Fabianinkatu 28	0	1730	1887	-	-	-	1730	
Fabianinkatu 33	HY	2403	10417	145	-	-	2403	Päärakennus
Fabianinkatu 35	HY	3434	3507	3434	-	-	-	HYK
Fabianinkatu 37/U38	HYKS	-	-	-	-	800	-	HYK
Fabianinkatu 39/U38	HYKS	-	-	-	-	1500	-	HYK
Hallituskatu 8	0	-	8465	-	-	-	-	Hallintorak.
Hallituskatu 11-13	HY	2525	14172	1243	-	-	2525	Porthania
Hallituskatu 15	HY	2310	2310	1156	mahd.	-	-	Heimola
Kirkkokatu 6	HY	-	1418	-	1418	-	-	Poistuu
Kirkkokatu 19/U38	HYKS	-	-	-	-	700	-	HYK
Liisankatu 16	Vuokrattu	460	588	460	588	-	-	Poistuu
Liisankatu 20	UR	-	-	-	-	300	-	Luentosalirak.
Mariankatu 10	Vuokrattu	88	106	-	106	-	-	Poistuu
Mariankatu 11	HY	40	1233	40	-	-	-	Luentosalirak.
Meritullinkatu 1	Vuokrattu	1873	3421	1873	3421	-	-	Poistuu
Ritarikatu 5	Vuokrattu	783	1171	-	1171	-	-	Poistuu
Siltavuorenpenger 10	HY	3575	5167	-	-	-	-	Lääketiede
Siltavuorenpenger 20	UR + HY	-	-	-	-	-	-	-
- Anatomian laitos	HY	2782	3660	-	-	-	-	Lääketiede
- Fysiikan laitos	HY	2615	2751	2615	-	-	2615	
- Fysiologian laitos	HY	2008	2195	-	-	-	-	Lääketiede
- Kiihdytinlaboratorio	HY	269	269	269	-	-	-	Erillislaitos
- Laboratoriorakennus	HY	310	372	310	-	-	310	
- Lämpökeskus	UR + HY	493	738	493	738	-	-	Puretaan
- Suurenergiafysiikan 1.	HY	487	1179	487	-	-	487	
Snellmaninkatu 3-5	HY	1950	2251	1950	-	-	1950	
Snellmaninkatu 10	HY	1074	1114	1074	-	-	1074	
Snellmaninkatu 12	UR + HY	158	774	158	774	2000	3000	Purku+uudisrak.
Snellmaninkatu 14 A	HYKS	-	-	-	-	500	-	Terveysasema
Snellmaninkatu 14 B	HY	-	694	-	-	-	909	Kuvalaitos
Unioninkatu 35	UR + HY	2627	3657	2627	-	300	-	Erillislaitos
Unioninkatu 36	HY	-	5035	-	264	-	-	HYK
Unioninkatu 37	HYKS	-	-	-	-	2500	2500	
Unioninkatu 38 A	HYKS	-	-	-	-	1200	1200	
Unioninkatu 38 B	HYKS	-	-	-	-	600	-	Erillislaitos
Unioninkatu 40	MTL + HY	3452	7455	-	-	-	-	Metsätalo
Unioninkatu 44	HY	-	-	-	-	-	-	Kasvitiet.puut.
- Asuinrakennus	HY	-	493	-	-	-	-	Luonnontiet.
- Autotalli, sauna	HY	-	126	-	-	-	-	keskumuseo
- Iso kasvihuone	HY	-	725	-	-	-	-	Kasvitiede
- Jean Wikin rak.	HY	102	102	102	-	-	-	Luonnontiet.
- Kasvien monistusrak.	HY	-	99	-	-	-	-	keskumuseo
- Koekasvihuone	HY	263	263	263	-	-	-	- " -
- Opintorakennus	HY	187	187	187	187	-	-	- " -
- Orkidean ja lummerak.	HY	-	399	-	-	-	-	Kasvitiede
- Päärakennus	HY	1683	2508	1683	-	-	-	Luonnontiet.
- Varastorakennus	HY	-	146	-	-	-	-	keskumuseo
Vironkatu 1	HY	853	1505	-	-	-	853	
Vironkatu 7	Vuokrattu	200	200	-	200	-	-	Poistuu
Vironkatu 9	Vuokrattu	-	185	-	185	-	-	Poistuu
Vuorikatu 3	Vuokrattu	474	787	-	787	-	-	Poistuu
Vuorikatu 3	YKS + HY	295	865	-	-	1400	2300	
Vuorikatu 5	UPR	-	-	-	-	1900	1900	
Vuorikatu 6	Vuokrattu	-	473	-	473	-	-	Poistuu
Vuorikatu 17	Vuokrattu	-	-	-	240	-	-	Poistuu
Vuorikatu 20	HY	5240	5293	5240	-	-	-	Huoltokeskus
Yrjö-Koskisen katu 4	UR	-	-	-	-	1000	1000	
Tilat yhteensä		49714	108880	26813	13787	14700	27760	
Vuokratilat		5845	11584	2333	11824	-	-	
Tilat ilman vuokratiloja		43869	97296	24480	1963	14700	27760	

x) HY = Helsingin yliopisto, HYKS = Helsingin yliopistollinen keskussairaala, MTL = Metsäntutkimuslaitos, 0 = yliopiston omistamaa tilaa, UPR = Uudenmaan piirirakennustoimisto, UR = uudisrakennusmahdollisuus, Vuokrattu = vuokratilaa, YKS = yksityisten omistamaa tilaa.

Tilätiedot opetusministeriön tilarekisterin mukaisia ja kuvaavat tilannetta tammikuussa 1981.

Koska uusien tilojen hankinta ja rakentaminen vastaavat osapuilleen poistuvien vuokratilojen ja purettavien tilojen määrää, voivat keskustan yliopistoalueelle suunnitellut toiminnot saada lisätilaa vain matemaattis-luonnontieteelliseltä osastolta vapautuvista tiloista. Koulutusaloista teologia, oikeustiede, vieraat kielet ja muut humanistiset alat, joiden tilat eivät ole nykyisin riittävät opetusministeriön tilanormienkaan mukaan, saavat suhteessa eniten tilaa. Yhteensä I pääalan laitostilat laajenevat noin kolminkertaisiksi 27 760 h-m²:iin. Erillislaitosten osalla tilaa saa eniten Helsingin yliopiston kirjasto ja vähemmässä määrin kielikeskus, monistuspalvelu, kehitysmaainstituutti ja historian tutkimus- ja dokumentaatiolaitos sekä mahdollisesti perustettava Luonnontieteellinen keskusmuseo.

3.3.3. Toimintojen sijainti

Keskustan yliopistoalueella yliopiston toiminnot sijoitetaan pitkällä aikavälillä seuraavasti: (Ks. kuva 2: Suunnitelma. Kiinteistöjen käyttötarkoitus ja palvelut).

Oikeustieteellinen tiedekunta

säilytetään pääosin nykyisellä paikallaan Porthaniassa ja sen takaisissa kiinteistöissä Vuorikadun varrella. Osa tiedekunnan tiloista voi sijaita myös samassa korttelissa Fabianinkadun varrella olevissa rakennuksissa rakennusten sisäisten suorien yhteyksien varassa.

Teologinen tiedekunta

siirretään Neitsytpolulta keskustan yliopistoalueelle ja sen uudeksi sijoituspaikaksi tulee pääasiassa Snellmaninkatu 3-5. Lisätilaa sille varataan Yrjö-Koskisen kadun varrelle kaavailluista uudisrakennuksista. Yliopiston kirjastoon kuuluva Slaavilainen kirjasto ei siirry samaan rakennukseen, vaan jää edelleen keskustan yliopistoalueen ulkopuolelle.

Valtiotieteellinen tiedekunta

siirretään nykyisistä vuokratiloista ja Franzeninkadulta Unioninkatu 37:n klinikkarakennuksiin ja korttelin uudisrakennuksiin.

KESKUSTAN YLIOPISTOALUE

HELSINGIN YLIOPISTON KIINTEISTÖT KLUUVISSA JA KRUUNUNHAASSA
SUUNNITELMA KIINTEISTÖJEN KÄYTTÖTARKOITUS JA PALVELUT

OIKEUSTIETEELLINEN, TEOLOGINEN, VALTIOTIETEELLINEN TIEDEKUNTA,
HISTORIALLISS-KIELITIETEELLINEN OSASTO,
METSÄTIETEIDEN OPETUS JA LÄÄKETIETEEN TEOREETTINEN OPETUS

1 UNIONINKATU 44	LUONNONTIET KESKUSMUSEO / KAHVILA, APUTILOJA	21 UNIONINKATU 38B	HISTORIAN TUTKIMUS- JA DOKUMENTAATIOKESKUS, KEHITYSMÄÄNSTITUUTTI
2 UNIONINKATU 44	LUONNONTIET KESKUSMUSEO APUTILOJA	22 UNIONINKATU 38A	HISTORIAN LAITOS
3 UNIONINKATU 44	KASVITIETEELLINEN PUUTARHA	23 KIRKKOKATU 19	YLIOPISTON KIRJASTO
4 UNIONINKATU 44	LUONNONTIET KESKUSMUSEO	24 UNIONINKATU 36	YLIOPISTON KIRJASTO
5 VUORIKATU 20	AV-KESKUS, MONISTUSPALVELU, TEKNINEN HUOLTO, PULTTYOHUONE	25 SILTAVUORENPENGER 10	FARMAKOLOGIA, LAAKET, KEMIA
6 VUORIKATU 5	OIKEUSTIEDE	26 SILTAVUORENPENGER 20	FARMASIA
7 VUORIKATU 3	OIKEUSTIEDE	27 SILTAVUORENPENGER 20	FARMASIA, LISARAKENNUSVARAUS
8 HALLITUSKATU 15	PAÄOSIN POSTUU	28 SILTAVUORENPENGER 20	PSYKOLOGIA, FARMASIA
9 HALLITUSKATU 11-13	OIKEUSTIEDE, VIER. KIELET	29 SILTAVUORENPENGER 20	LAAKETIETEEN TEOR. OPETUS, FYSIOLOGIA JA ANATOMIA
10 HALLITUSKATU 8	KESKUSHALLINTO	30 LIISANKATU 20	LISARAKENNUSVARAUS
11 FABIANINKATU 39	YLIOPISTON KIRJASTO	31 SNELLMANINKATU 14 B	VALTIOTIEDE
12 FABIANINKATU 37	YLIOPISTON KIRJASTO	32 SNELLMANINKATU 14 A	VALTION JA YLIOPISTON TYÖTERVEYSASEMA
13 FABIANINKATU 28	MUUT HUM. TIEDEET	33 YRJO-KOSKISENKATU 4	UUDISRAH. VARAUS, VALTIOTIEDE
14 FABIANINKATU 26	KIELIKESKUS	34 SNELLMANINKATU 12	VALTIOTIEDE
15 FABIANINKATU 24	VIERAAT KIELET	35 SNELLMANINKATU 10	VALTIOTIEDE
16 FABIANINKATU 35	YLIOPISTON KIRJASTO	36 SNELLMANINKATU 3-5	TEOLOGIA
17 FABIANINKATU 33	SUOMI JA SUKUKIELET, KIRJALLISUUS, TAIDEHISTORIA, KESKUSHALLINTO	37 VIRONKATU 1	FONETIIKKA, MUSIIKKITIEDE, VIERASASUNNOT
18 UNIONINKATU 37	VALTIOTIEDE	38 KIRKKOKATU 6	POSTUJU
19 UNIONINKATU 35	ERILLISLAITOKSIA	39 MARIANKATU 11	LUENTOSALIRAKENNUS
20 UNIONINKATU 40	METSÄTIETEET, METSÄNTUTKIMUSLAITOS		

LUENTOSALI	LABORATORITILA	RUOKALA	PAPERIKAUPPA
SEMINAARIHUONE	MUSEO NÄYTTELY	TERVEYDENHOITOASEMA	LITIKUNTATILA
KIRJASTO	KAHVILA	MERKIT ESITTÄVÄT KOKO KORTTEJIN PALVELUITA	
TEOLOGINEN TIEDEKUNTA	HISTORIALLISS-KIELITIETEELLINEN OSASTO	MAATALOUS-METSÄTIETEELLINEN TIEDEKUNTA	KESKUSHALLINTO
OIKEUSTIETEELLINEN TIEDEKUNTA	MATEMAATTIS-LUONNON-TIETEELLINEN OSASTO	VALTIOTIETEELLINEN TIEDEKUNTA	ERILLISLAITOKSET
LÄÄKETIETEELLINEN TIEDEKUNTA			

Historiallis-kielitieteellinen osasto

kootaan lähes nykyiselle paikalleen siten, että suomi ja sen sukukielet säilyvät päärakennuksessa, samoin kotimainen kirjallisuus ja taidehistoria. Porthaniaan ja sen taakse Fabianinkadun varren kiinteistöihin molemmin puolin kielikeskusta sijoitetaan toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten laitokset sekä yleisen kirjallisuustieteen, teatteritieteen ja estetiikan laitos. Filosofian laitos esitetään säilytettäväksi Metsätalossa tai siirrettäväksi sekin Porthaniaan, musiikkitiede säilytettäväksi Vironkadulla, kansanrunous ja kansatiede päärakennuksessa. Historian laitos ja mahdollisesti arkeologian laitos ehdotetaan siirrettäväksi Unioninkatu 38:n nykyisiin klinikkarakennuksiin, jotka muutoin tulevat pääasiassa yliopiston kirjaston käyttöön. Psykologian laitos ehdotetaan siirrettäväksi Siltavuorenpenkereelle fysiikalta vapautuviin tiloihin lääketieteellisen tiedekunnan teoreettisen opetuksen yhteyteen.

Kasvatustieteiden osasto

siirretään Bulevardi 18:aan ja siltä vapautuvat Fabianinkatu 28:n tilat peruskorjataan historiallis-kielitieteelliselle osastolle.

Matemaattis-luonnontieteellinen osasto

siirretään vähitellen Kumpulan uudelle yliopistoalueelle lukuunottamatta farmasian laitosta, joka siirretään pitkällä aikavälillä Siltavuorenpenkereellä vapautuviin tiloihin. Siltavuorenpenger 10:ssä toimii tällä hetkellä lääketieteen perusopetus ja mm. lääketieteellisen tiedekunnan kemian perusopetuksen laitos.

Metsätieteiden opetus

säilytetään nykyisissä tiloissa Unioninkatu 40:ssä, Metsätalossa. Mikäli tarvetta ilmenee otetaan metsätieteiden käyttöön nykyiset filosofian laitoksen tilat.

Lääketieteen teorettinen opetus

säilytetään nykyisissä tiloissa Siltavuorenpenkereellä.

Keskushallinto

säilytetään nykyisissä tiloissa päärakennuksessa ja hallintorakennuksessa.

Yleiset luento- ja seminaarisalit

säilyvät entisellään pääasiassa Porthaniassa, päärakennuksessa, Mariankatu

11:ssä, Metsätalossa, Hallituskatu 8:ssa. Kirkkokatu 6 poistuu yliopistokäytöstä. Vastaava määrä saleja tulee hankkia tilalle. Osa niistä voisi sijaita Snellmaninkatu 3-5:ssä, mikäli teologinen tiedekunta säisi tilaa uudisrakennuksista Yrjö-Koskisen kadun varrelta.

Työterveysasema

sijoitetaan Snellmaninkatu 14 heti kun se vapautuu klinikkakäytöstä ja saadaan peruskorjattua. Työterveysaseman palveluja voidaan tällöin monipuolistaa ja toimintaa laajentaa koskemaan myös muita valtion virastoja ja laitoksia.

Kielikeskus

säilytetään nykyisellä paikallaan Fabianinkatu 26:ssa ja sen tarvitsemat lisätilat varataan Fabianinkatu 24:ssä ja 28:ssa vapautuvista tiloista.

Yliopiston kirjasto

säilyy nykyisissä tiloissaan. Tarpeelliset lisätilat osoitetaan Fabianinkatu 35:en ja nykyisen Unioninkatu 38:n kiinteistöistä. Kansalliskirjaston suuri kirjavarasto, 50 000 hyllymetriä, on mahdollista louhia kallioon kyseisten rakennusten alle.

Historian tutkimus- ja dokumentaatiolaitos

sijoitetaan Unioninkatu 38:n vapautuviin tiloihin historian laitoksen välittömään läheisyyteen yliopiston kirjaston suurten varastoluolien yläpuolelle.

Kehitysmaainstituutti

sijoitetaan Unioninkatu 38:n vapautuviin tiloihin.

AV-keskus

Monistuspalvelu

Kuvalaitos

Kuljetuslaitos

Tekninen huolto

Puusepäntöhuone

Keskusvarasto

kootaan huolto- ja palvelukeskukseksi Vuorikatu 20:n tiloihin. Kiinteistö on entinen pienteollisuus- ja varastorakennus, joka on varustettu hyvillä lastaussilloilla ja -luiskilla sekä tavarahisseillä ja niin muodin hyvin sopii huoltotarkoituksiin.

Kaisaniemen kasvitieteellinen puutarha säilyy yliopiston kasvitieteellisen puutarhan käytössä vielä varsin pitkään, lumme- ja palmuhuoneet sekä iso kasvihuone pysyvästi. Kasvitieteellisen puutarhan siirtäminen Kumpulaan tulee viemään vuosikymmeniä. Kasvitieteen laitokselta vapautuvia rakennuksia tutkitaan parhaillaan hankkeilla olevan Luonnontieteellisen keskusmuseon käyttöön.

Opiskelijapalvelut

ruokalat, kahvilat, kirjasto- ja lukusalit sekä vapaa-ajantilat pyritään jakamaan koko yliopistoalueelle nykyistä tasaisemmin kohottomalla Metsätalon - Unioninkatu 35-37:n sekä Siltavuorenpenkereen palvelutasoa nykyisestä. Päärakennuksen - Porthanian palvelut säilyvät pääosin nykyisellään. Unioninkatu 38:aa, joka sijaitsee yliopistoalueen sydämessä ja kaikkien jalankulkuyhteyksien risteyksessä, kehitetään monipuoliseksi tapahtumakeskukseksi, johon sijoitetaan musiikkikirjasto, opiskelijakirjasto, näyttelytiloja ja pieniä tutkija- ja kokoustiloja.

3.3.4. Toimenpide-ehdotukset

Eniten toimenpiteitä keskustan yliopistoalueella tulee aiheuttamaan maattis-luonnontieteellisen osaston tilojen vapautuminen osaston muuttaessa vähitellen Kumpulaan. Nämä tilajärjestelyt ovat luonteeltaan yliopiston sisäisiä tilojen käyttöön liittyviä kysymyksiä, joita on selvitetty edellisessä luvussa.

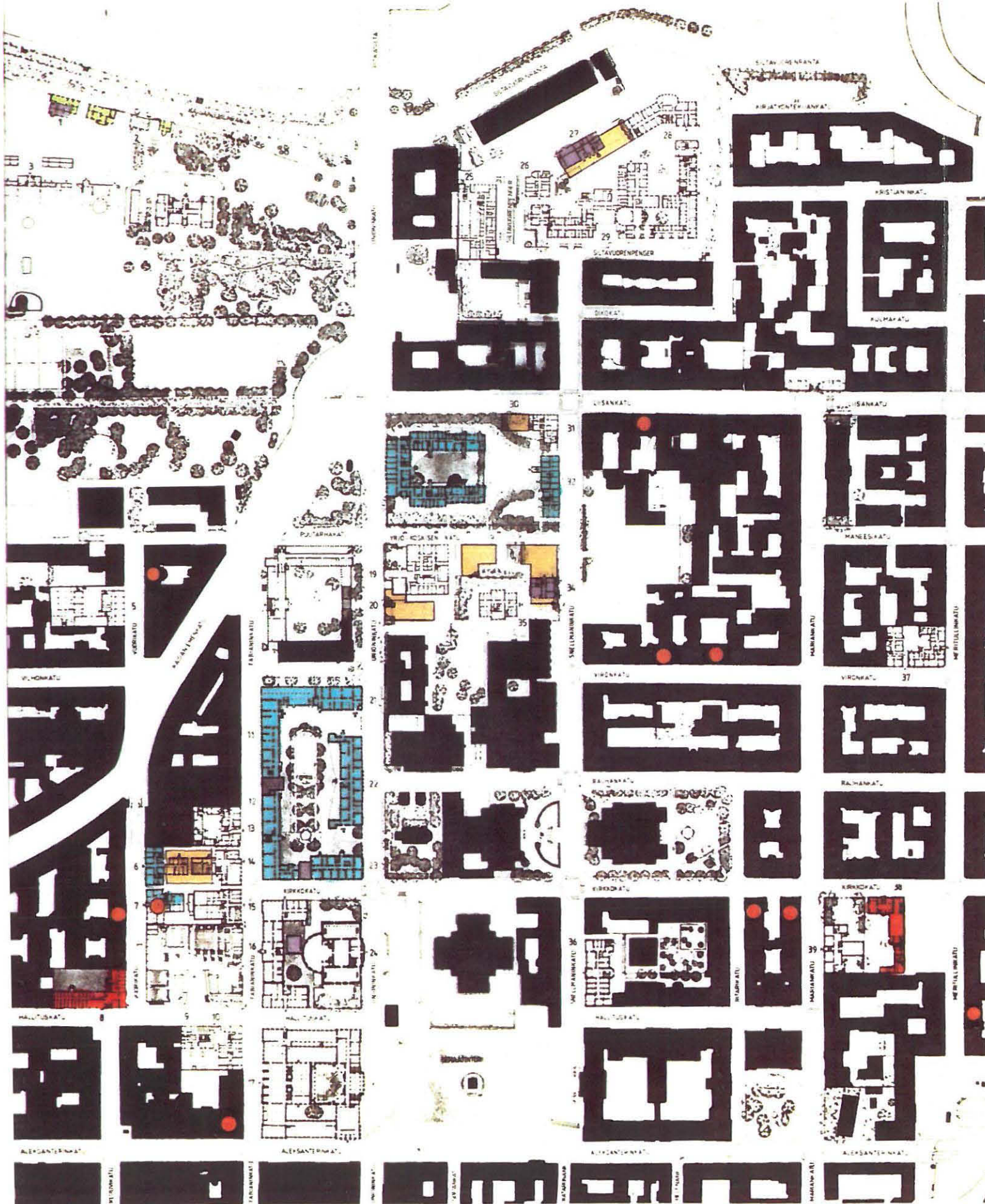
Kiinteistöjen hallintaan vaikuttaa eniten vuokratiloista luopuminen ja ns. klinikkarakennusten ja Unioninkadun kiinteistöjen siirtyminen yliopistolle. Uudisrakentamista ja purkamista tilasuunnitelma sisältää varsin vähän. (Ks. kuva 3: Suunnitelma. Muutokset kiinteistöjen hallinnassa).

Kootusti toimenpiteet voidaan luetella seuraavasti:

1. Unioninkatu 37:n klinikkarakennuksen vapautumista sairaalakäytöstä kiirehditään ja rakennus pyritään hankkimaan yliopistolle valtiotieteellisen tiedekunnan käyttöön sovitun aikataulun mukaan.
2. Unioninkatu 38:n klinikkarakennuksen vapautumista sairaalakäytöstä kiirehditään ja rakennus pyritään hankkimaan yliopistolle pääasiassa historian laitoksen ja yliopiston kirjaston käyttöön 1990-luvulla. Rakennuksia yhdistävät vähäiset lisärakennukset puretaan.

KESKUSTAN YLIOPISTOALUE

HELSINGIN YLIOPISTON KIINTEISTÖT KLUUVISSA JA KRUUNUNHAASSA
SUUNNITELMA MUUTOKSET KIINTEISTÖJEN HALLINNASSA

OIKEUSTIETEELLINEN, TEOLOGINEN, VALTIOTIETEELLINEN TIEDEKUNTA,
HISTORIALLIS-KIELITIETEELLINEN OSASTO,
METSÄTIETEIDEN OPETUS JA LÄÄKETIETEEN TEOREETTINEN OPETUS

1	UNIONINKATU 44	LUONNONTIET KESKUSMUSEO/KAHVILA, APUILOJA	21	UNIONINKATU 38B	HISTORIAN TUTKIMUS- JA DOKUMENTAATIOKESKUS, KEHITYSMÄÄNSTITUUTTI
2	UNIONINKATU 44	LUONNONTIET KESKUSMUSEO/ APUILOJA	22	UNIONINKATU 38A	HISTORIAN LAITOS
3	UNIONINKATU 44	KASVITIETEELLINEN PUUTARHA	23	KIRKKOKATU 19	YLIOPISTON KIRJASTO
4	UNIONINKATU 44	LUONNONTIET KESKUSMUSEO	24	UNIONINKATU 36	YLIOPISTON KIRJASTO
5	VUORIKATU 20	AV-KESKUS, MONISTUSPALVELU, TEKNINEN HUOLTO, PUUTYÖHUONE	25	SILTAVUORENPENGER 10	FARMAKOLOGIA, LAAKET, KEMIA
6	VUORIKATU 5	OIKEUSTIEDE	26	SILTAVUORENPENGER 20	FARMASIA
7	VUORIKATU 3	OIKEUSTIEDE	27	SILTAVUORENPENGER 20	FARMASIA, LISARAKENNUSVARAUS
8	HALLITUSKATU 15	PAASIN POISTUU	28	SILTAVUORENPENGER 20	PSYKOLOGIA, FARMASIA
9	HALLITUSKATU 11-13	OIKEUSTIEDE, VIEN KIELET	29	SILTAVUORENPENGER 20	CAAKETIETEEN TEOROP, FYSIOLOGIA, ANATOMIA
10	HALLITUSKATU 8	KESKUSHALLINTO	30	LIISANKATU 20	LISARAKENNUSVARAUS
11	FABIANINKATU 39	YLIOPISTON KIRJASTO	31	SNELLMANINKATU 14 B	VALTIOTIEDE
12	FABIANINKATU 37	YLIOPISTON KIRJASTO	32	SNELLMANINKATU 14 A	VALTION JA YLIOPISTON TYÖTERVEYSASEMA
13	FABIANINKATU 28	MUUT HUM TIEDEET	33	YRJO-KOSKISENKATU 4	JUUDISRAK. VARAUS, VALTIOTIEDE
14	FABIANINKATU 26	KIELIKESKUS	34	SNELLMANINKATU 12	VALTIOTIEDE
15	FABIANINKATU 24	VIERAAT KIELET	35	SNELLMANINKATU 10	VALTIOTIEDE
16	FABIANINKATU 35	YLIOPISTON KIRJASTO	36	SNELLMANINKATU 3-5	TEOLOGIA
17	FABIANINKATU 33	SUOMI JA SUKUKIELET, KIRJALLISUUS, TAIDEHISTORIA, KESKUSHALLINTO	37	VIRONKATU 1	FONETIIKKA, MUSIKKOTIEDE, VIERASASUNNOT
18	UNIONINKATU 37	VALTIOTIEDE	38	KIRKKOKATU 6	POSTUJ
19	UNIONINKATU 35	ERILLISLAITOKSIA	39	MARIANKATU 11	LUENTOSALIRAKENNUS
20	UNIONINKATU 40	METSÄTIETEET, METSÄTUTKIMUSLAITOS			

	YLIOPISTON HANKITTAVA		PURETTAVAT RAKENNUKSET
	YLIOPISTON LUOPULI VUOKRALAT		UUDISRAKENNUSMAHDOLLISUUKSET
	YLIOPISTON LUOPULI MUUT TILAT		KAISANIEMEEN SIIRRETTAVAT PUUTALOT

3. Snellmaninkatu 14:n klinikkarakennus hankitaan yliopistolle ja peruskorjataan yliopiston ja valtion työterveysasemaksi.
4. Vuorikatu 3:ssa olevat yliopiston vuokratilat ja kiinteistössä yksityisten hallinnassa olevat tilat hankitaan yliopistolle.
5. Vuorikatu 5:n, Uudenmaan piirirakennustoimiston, kiinteistö hankitaan yliopistolle.
6. Snellmaninkatu 12:sta puretaan kuvalaitoksen vanha rakennus ja paikalle rakennetaan uudisrakennus. Samoin Yrjö-Koskisen katu 4:n rakentamattomalle tontille rakennetaan uudisrakennus joko valtiotieteen tai teologian käyttöön.
7. Unioninkatu 35:n ruokalaa laajennetaan pienen lisärakennuksen avulla siten, että se pystyy paremmin palvelemaan koko korttelia sekä Liisankatu 20:een rakennetaan pieni luentosalirakennus lähinnä valtiotieteen käyttöön. Korttelin vanhoissa kiinteistöissä ei ole luontevasti järjestettävissä suuren luentosalin vaatimaa yhtenäistä tilaa.
8. Unioninkatu 44:n luovuttamista pitkällä aikavälillä Luonnontieteellisen keskusmuseon käyttöön tutkitaan. Erikoisrakennukset, kuten iso kasvihuone ja lummerakennus säilytetään edelleen kasvitieteellisen puutarhan käytössä. Kaisaniemen rantaan pystytetään kolme rakennushistoriallisesti arvokasta puurakennusta kasvitieteen laitoksen käyttöön. Vastaavalta paikalta puretaan nykyinen parakkirakennus.
9. Hallituskatu 15:n tiloista osa voidaan tarvittaessa vaihtaa valtion kanssa Vuorikadun kiinteistöihin, jotta Porthanian taakse saadaan muodostettua yhtenäinen ja toimiva yliopistorakennusten ryhmä.
10. Kirkkokatu 6:n tiloista joudutaan luopumaan, koska valtio rakentaa uuden virastotalon kyseiselle paikalle.
11. Yliopisto luopuu seuraavista vuokratiloista:
 - Aleksanterinkatu 7
 - Liisankatu 16
 - Mariankatu 10
 - Meritullinkatu 1
 - Ritarikatu 5
 - Vironkatu 7
 - Vironkatu 9
 - Vuorikatu 6
 - Vuorikatu 17

12. Unioninkatu 36:n, pääkirjaston, sisäpihalta puretaan jälkeinpäin rakennettu lisärakennus ja kiinteistö yhdistetään maanalaisella käytävällä Fabianinkatu 35:n kanssa samaksi kokonaisuudeksi.
13. Siltavuorenpenkereen tarpeeton lämpökeskus puretaan. Sen paikalle rakennetaan erittäin pitkällä aikavälillä uudisrakennus.
14. Maanalaisia kirjavarastotiloja rakennetaan kirjasto- ja IV sisätautien klinikkakorttelien alle.

3.3.5. Yliopistomiljöön kehittäminen

Helsingin kantakaupungin yleiskaavassa ja myös myöhemmin laadituissa liikennesuunnitelmissa yliopistoalueen läpi kulkevat Fabianin- ja Unioninkadut ollaan varaamassa alueellisen läpikulkuliikenteen käyttöön ja niiden liikennemääriä lisäämässä. Jos liikennejärjestely toteutuu, keskustan yliopistoalue menettää yhtenäisen luonteensa ja syntyy vakavia ongelmia. Yliopiston sisäiset jalankulkuyhteydet vaikeutuvat, melu, saaste ja tärinä haittaavat toimintaa ja työskentelyä rakennuksissa, koko miljöö huononee.

Yliopisto on useissa yhteyksissä asiasta huolestuneena esittänyt Helsingin kaupungille, että yliopistoalueen keskeisten katujen, Fabianinkadun ja Unioninkadun, liikennettä tulee vähentää. Yliopisto toivoo, että keskustan liikennesuunnittelussa em. näkökohdat otetaan huomioon. Hyvänä ratkaisuna voisi olla Fabianinkadun muuttaminen pihakaduksi yliopistorakennusten väliin jäävältä osalta. Samalla tavoin voitaisiin rauhoittaa Hallituskatu Porthanian ja yliopiston hallintorakennuksen väliltä.

Molempien klinikkakiinteistöjen ja Vuorikadun kiinteistöjen siirryttyä yliopiston haltuun muodostuu keskustan yliopistoalueesta ensimmäistä kertaa yhtenäinen kokonaisuus. Sen eri rakennuksia yhdistää katupari Unioninkatu-Fabianinkatu. Lisäksi rakennukset voidaan yhdistää myös korttelien sisäisten jalankulkureittien avulla. Reitit on mahdollista suunnitella siten, että lähes kaikki rakennukset ovat niiden varrella ja ne kulkevat useiden puistopihojen kautta. Reittien varrelle on lisäksi mahdollista koota keskeiset yhteiset palvelupisteet kuten luento- ja seminaarisalit, lukusalit, ruokalait, kahvilat, kirjastot. Monet joukkoliikenteen pysäkit ja Kaisaniemen metroasema liittyvät luontevasti niihin. (Ks. kuva 4: Suunnitelma. Piha-alueet, jalankulkuraitit ja palvelukeskukset).

KESKUSTAN YLIOPISTOALUE

HELSINGIN YLIOPISTON KIINTEISTÖT KLUUVISSA JA KRUUNUNHAASSA
SUUNNITELMA PIHA-ALUEET, JALANKULKUREITIT JA PALVELUKESKUKSET

OIKEUSTIETEELLINEN, TEOLOGINEN, VALTIOTIETEELLINEN TIEDEKUNTA,
HISTORIALLIS-KIELITIETEELLINEN OSASTO,
METSÄTIETEIDEN OPETUS JA LÄÄKETIETEEN TEOREETTINEN OPETUS

1	UNIONINKATU 44	LUONNONTIET KESKUSMUSEO/
KAHVILA, APUTILOJA	21	UNIONINKATU 38B	HISTORIAN TUTKIMUS- JA DOKUMENTAATIOKESKUS, KEHITYSMÄÄNSTITUUTTI
2	UNIONINKATU 44	LUONNONTIET KESKUSMUSEO/
APUTILOJA	22	UNIONINKATU 38A	HISTORIAN LAITOS
3	UNIONINKATU 44	KASVIETIETEELLINEN PUUTARHA	23	KIRKKOKATU 19	YLIOPISTON KIRJASTO
4	UNIONINKATU 44	LUONNONTIET KESKUSMUSEO	24	UNIONINKATU 36	YLIOPISTON KIRJASTO
5	VUORIKATU 20	AV-KESKUS, MONISTUSPALVELU,
TEKNINEN HUOLTO, PUUTYÖHUONE	25	SILTAVUORENPENGER 10	FARMAKOLOGIA, LÄÄKET
KEMIA
6	VUORIKATU 5	OIKEUSTIEDE	26	SILTAVUORENPENGER 20	FARMASIA
7	VUORIKATU 3	OIKEUSTIEDE	27	SILTAVUORENPENGER 20	FARMASIA, LISARAKENNUS-
VARAUS
8	HALLITUSKATU 15	PÄÄSIN POISTUU	28	SILTAVUORENPENGER 20	PSYKOLOGIA, FARMASIA
9	HALLITUSKATU 11-13	OIKEUSTIEDE, VIER KIELET	29	SILTAVUORENPENGER 20	LÄÄKETIETEEN TEOR. OPETUS
FYSIOLOGIA, ANATOMIA
10	HALLITUSKATU 8	KESKUSHALLINTO	30	LIISANKATU 20	LISARAKENNUSVARAUS
11	FABIANINKATU 39	YLIOPISTON KIRJASTO	31	SNELLMANINKATU 14 B	VALTIOTIEDE
12	FABIANINKATU 37	YLIOPISTON KIRJASTO	32	SNELLMANINKATU 14 A	VALTION JA YLIOPISTON
TYÖTERVEYSASEMA
13	FABIANINKATU 28	MUUT HUM TIETEET	33	YRJO-KOSKISENKATU 4	UUDISRAKENNUSVARAUS
VALTIOTIEDE
14	FABIANINKATU 26	KIELIKESKUS	34	SNELLMANINKATU 12	VALTIOTIEDE
15	FABIANINKATU 24	VIERAAT KIELET	35	SNELLMANINKATU 10	VALTIOTIEDE
16	FABIANINKATU 35	YLIOPISTON KIRJASTO	36	SNELLMANINKATU 3-5	TEOLOGIA
17	FABIANINKATU 33	SUOMI JA SUKUKIELET, KIRJALLISUUS-
TAIDEHISTORIA, KESKUSHALLINTO	37	VIRONKATU 1	FONETIIKKA, MUSIIKKITIEDE
VIERASASUNNOT
18	UNIONINKATU 37	VALTIOTIEDE	38	KIRKKOKATU 6	POISTUU
19	UNIONINKATU 35	ERILLISLAITOKSIA	39	MARIANKATU 11	LUENTOSALIRAKENNUS
20	UNIONINKATU 40	METSÄTIETEET, METSÄTUTKIMUS-
LAITOS			

- JALANKULKUREITTI
- PALVELUKESKUS
- KUNNOSTETTAVA PAALLYSTETTY PIHA-ALUE

- KUNNOSTETTAVA ISTUTETTU PIHA-ALUE
- RAITIOVAUNU- TAI BUSSIPYSÄKKI
- SUUNNITELTU METRIGASEMAN SISÄÄNKÄYNTI

Jalankulkureitin toinen pää alkaisi päärakennuksen vaahterapihalta, kul- kisi hallintorakennuksen ja Porthanian kautta tai yliopiston kirjaston sisäpihan kautta nykyisen klinikkakorttelin sisäpihalle ja jatkaisi siel- tä Metsätalon ja Unioninkatu 37:n kautta Siltavuorenpenkereelle. Tärkeim- pänä palvelukeskuksena toimisi päärakennus ja Porthania, toinen keskittymä olisi Metsätalon ja Unioninkatu 35 vaiheilla. Siltavuorenpenker muodos- taisi kolmannen palvelualueen. Liikenteellisesti keskeisimmäksi muodostuu Unioninkatu 38:n rakennusryhmä, jota tulisi kehittää humanististen kirjas- to-, näyttely- ja kulttuuripalvelujen ja -tapahtumien keskuksiksi. Kort- telin sisäpiha luo suotuisat puitteet suurillekin ulkoilmatapahtumille. Sairaalan suuret potilashuoneet soveltuvat hyvin luku- ja seminaarisaleik- si ja kokoushuoneiksi.

Keskustan yliopistoalueelle muodostuu viisi erillistä puistikkopihaa: kirjaston sisäpiha, Unioninkatu 38:n piha, Metsätalon piha, Unioninkatu 37:n piha ja Siltavuorenpenkereen sisäpiha. Kutakin pihaa ja sen istutuk- sia tulee vaalia ja kehittää historiallisen kaupunkirakenteen hengessä.

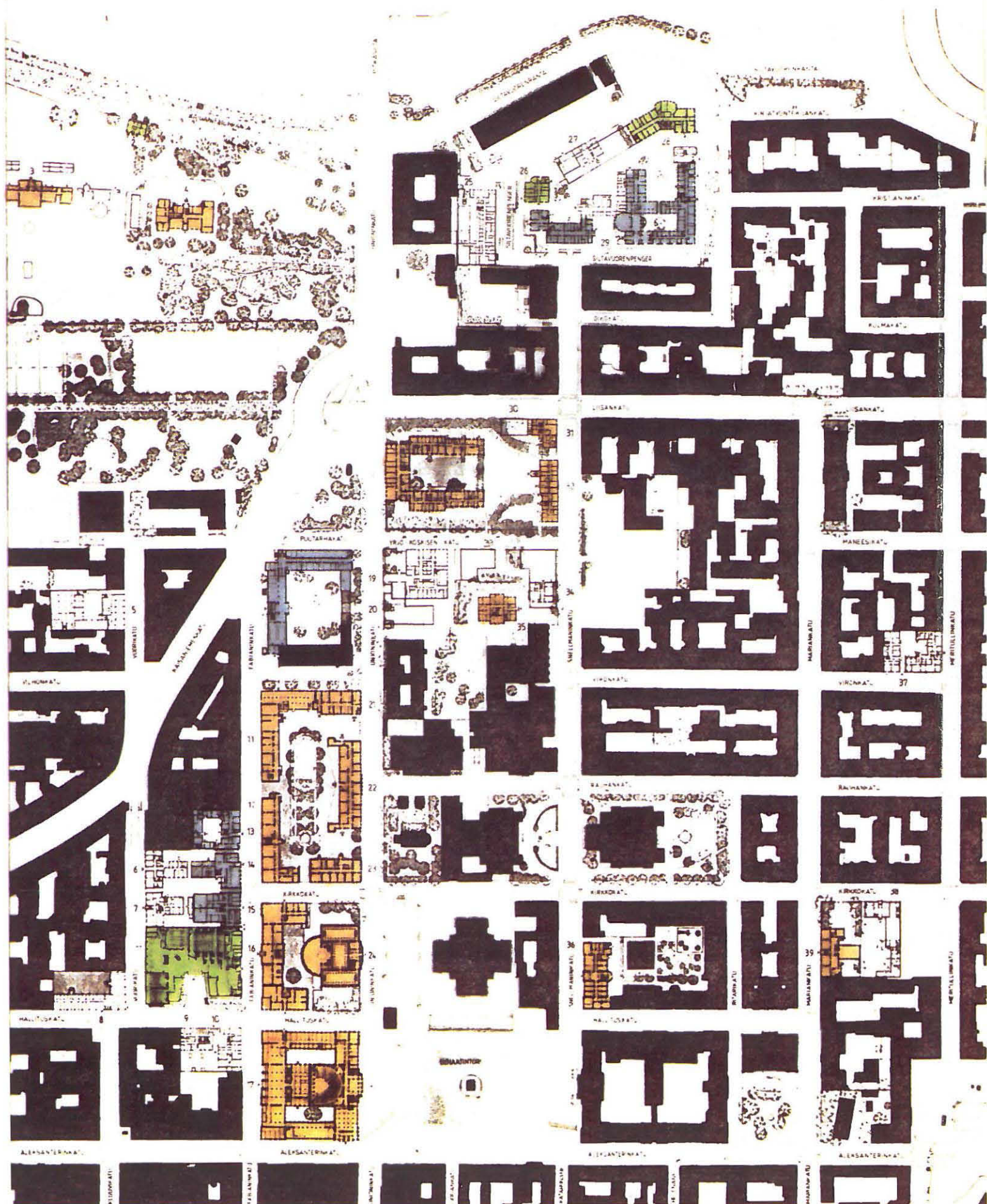
3.3.6. Rakennussuojelu

Keskustan yliopistoalue edustaa Suomen vanhinta yliopistorakentamista ja muodostaa rakennushistoriallisesti ja -taiteellisesti merkittävän yhte- näisen toimivan ja varsin hyvin alkuperäisessä käytössä säilyneen raken- nusryhmän.

Peruskorjauksen ja kunnossapidon osalta keskustan yliopistoalue on ainut- laatuinen ja vaativa kohde. Helsingin yliopiston päärakennus ja yliopis- ton kirjasto ovat osa Helsingin historiallista monumentaalikeskustaa Se- naatintorin ympärillä. Keskustan yliopistoalueella sijaitsee seitsemän Engelin piirtämää rakennusta ja Suomen autonomian ajalta periytyy 24 tyy- lihistoriallisesti huomattavaa rakennusta. Keskustan yliopistoalueen ti- loista, hyöty-alasta, 30 % on rakennussuojelulain tarkoittamia valtion omistamia kulttuurihistoriallisesti huomattavia rakennussuojelukohteita, ja tämän lisäksi 19 % sellaisia kaupunkikuvallisesti merkittäviä rakennuk- sia, joiden suojelemisesta annetaan suosituksia tai määräyksiä kaavassa. Lähes puolet tiloista on siten jonkinasteisen rakennussuojelun piirissä, mikä aiheuttaa jatkuvasti suunnittelussa ja toteutuksessa lisätyötä, vaa- tii erityishuomiota ja lisää mielenkiintoa. (Ks. kuva 5: Suunnitelma. Rakennussuojelu).

KESKUSTAN YLIOPISTOALUE

HELSINGIN YLIOPISTON KIINTEISTÖT KLUUVISSA JA KRUUNUNHAASSA
SUUNNITELMA RAKENUSSUOJELU

OIKEUSTIETEELLINEN, TEOLOGINEN, VALTIOTIETEELLINEN TIEDEKUNTA,
HISTORIALLISS-KIELITIETEELLINEN OSASTO.
METSÄTIETEIDEN OPETUS JA LÄÄKETIETEEN TEORETTINEN OPETUS

1	UNIONINKATU 44	LUONNONTIET KESKUSMUSEO / APUTILOJA	21	UNIONINKATU 38B	HISTORIAN TUTKIMUS- JA DOKUMENTAATIOKESKUS KEHITYSHAINSTIT.
2	UNIONINKATU 44	JEAN WIK LUONNONTIET KESKUSMUSEO / APUTILOJA	22	UNIONINKATU 38A	HISTORIAN LAITOS
3	UNIONINKATU 44	G NYSTROM 1889 KASVIETIETEELLINEN PUJATARHA	23	KIRKKOKATU 19	YLIOPISTON KIRJASTO
4	UNIONINKATU 44	G NYSTROM 1900 LUONNONTIET KESKUSMUSEO	24	UNIONINKATU 36	YLIOPISTON KIRJASTO
5	VUORIKATU 20	J EKlund 1938 AV-KESKUS, MONISTUSPALVELU, TEKNINEN HUOLTO, PUUTYÖHUONE	25	SILTAVUORENPENGER 10	FARMAKOLOGIA, LAAKET
6	VUORIKATU 5	VAMAKALLIO 1926 OIKEUSTIEDE	26	SILTAVUORENPENGER 20	FARMASIA
7	VUORIKATU 3	IKALAINEN-EKMAN 1919 OIKEUSTIEDE	27	SILTAVUORENPENGER 20	FARMASIA, LISARAKENNUSVARAUS
8	HALLITUSKATU 15	TOVO KORHONEN 1972 PRAASIN POISTUU	28	SILTAVUORENPENGER 20	PSYKOLOGIA, FARMASIA
9	HALLITUSKATU 11-13	A ERVI 1957 OIKEUSTIEDE, VIIE KIELET	29	SILTAVUORENPENGER 20	LAAKETEOROP FYSIOL., ANAT
10	HALLITUSKATU 8	TOVO KORHONEN 1978 KESKUSHALLINTO	30	LIISANKATU 20	LISARAKENNUSVARAUS
11	FABIANINKATU 39	1832-1950 YLIOPISTON KIRJASTO	31	SNELLMANINKATU 14 B	VALTIOTIEDE
12	FABIANINKATU 37	1832-1950 YLIOPISTON KIRJASTO	32	SNELLMANINKATU 14A	VALTION JA YLIOPTYOTERVAS
13	FABIANINKATU 28	LINDGREN STENIUS 1907 MUUT HUMANISTISET TIIETEE	33	YRJO-KOSKISENKATU 4	UUDISRAKENNUSVARAUS
14	FABIANINKATU 26	VESSEN-KALLIO-IKALAINEN 1906 KIELIKESKUS	34	SNELLMANINKATU 12	VALTIOTIEDE
15	FABIANINKATU 24	ARMAS LINDGREN 1929 VIERAAT KIELET	35	SNELLMANINKATU 10	VALTIOTIEDE
16	FABIANINKATU 35	E B LOHRMANN 1843-46, G NYSTROM 1885, 1895 YLIOPISTON KIRJASTO	36	SNELLMANINKATU 3-5	TEOLOGIA
17	FABIANINKATU 33	C L ENGEL 1828-32, J S SIREN 1935-37 SUOMI JA SUKUKIEL, KIRJALL, TAIDEHIST KESKUSHALLINTO	37	VIRONKATU 1	FONETIIKKA, MUS TIEDE, VIERASASUNNOT
18	UNIONINKATU 37	C L ENGEL 1829, 1835 VALTIOTIEDE	38	KIRKKOKATU 6	POISTUU
19	UNIONINKATU 35	ETERASVIRTA 1963 ERILLISLAITOKSIA	39	MARIANKATU 11	LUENTOSALIRAKENNUS
20	UNIONINKATU 40	J PAATELA 1939 METSÄTIETEET, METSANTUTKIMUS-LAITOS			

- VALTION OMISTAMA KULTTUURIHISTORIALLISESTI HUOMATTAVA RAKENNUS SUOJELTU ASETUKSEN 278/65 MUKAISESTI
- KAUPUNKIKUVAALLISESTI MERKITTAVA RAKENNUS SUOJELEMISESTA SUOJITUKSIA TAI MAARAYKSIA KAAVOISSA
- RAKENNUS, JONKA ARKHITEHTONISEN ARVON SAILYTTAMISEEN YLIOPISTON RAKENNUS- JA KUNNOSSAPITOTIMENPITEET TAHTAAVAT

Matemaattis-luonnontieteellisen osaston muuttamisen myötä keskustan korttelit tulevat kokemaan muutoksen. Laboratoriovaltaisen luonnontieteen työsaleja muutetaan humanistien kirjastoiksi ja tutkijain kammioiksi. Rakennusten tekninen varustus kevenee, toiminta väljenee, tilojen käyttö muuttuu vähemmän kuluttavaksi. Vanhoja arvokkaita rakennuksia voidaan ryhtyä kohentamaan ja entistämään rakennuksen omilla ehdoilla niiden tilat, rakenteet ja ominaispiirteet huomioon ottaen empireyliopiston hengessä.